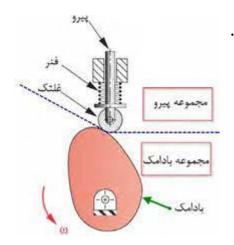
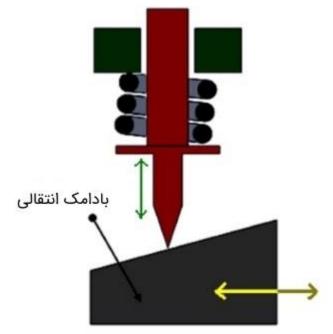
درس مکانیزم و اجزا

بادامک

- ← مکانیزمی برای تبدیل یک حرکت به حرکت دیگر می باشد.
- 🗡 بادامک معمولاً برای تبدیل حرکت چرخشی به حرکت خطی مورد استفاده قرار می گیرد.
- 🖊 به طور کلی، هنگامی که دو عضو، از طریق تماس در سطوح مختلف، به یکدیگر متصل باشند، مفصل بادامکی تشکیل می شود.
 - 🖊 بادامک (معمولا عضو ورودی) درهنگام چرخش، با میلهای (معمولا عضو خروجی) ارتباط دارد که «پیرو» نامیده میشوند.
 - 🖊 از بادامکها به طور گسترده در موتورهای احتراق داخلی، ماشینهای چاپ، صنایع نساجی و غیره استفاده میشود.

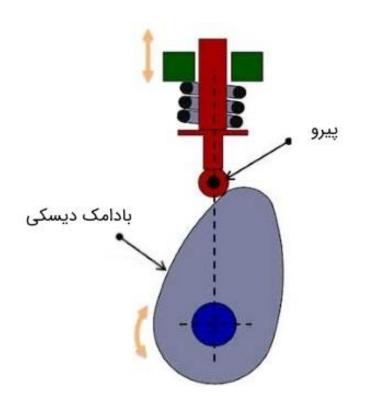

بادامک انتقالی: ظاهری به شکل گُوِه دارد. این بادامک، به صورت انتقالی حرکت میکند. در این وضعیت، پیرو حرکت انتقالی یا رفت و برگشتی خواهد داشت.

بادامکهای استوانهای: شیاری روی محیط بادامک (استوانه) ایجاد شده و پیرو فقط می تواند روی این شیار حرکت کند. در این مدل، حرکت پیرو به صورت نوسانی یا رفت و برگشتی خواهد بود. کاربرد اصلی این نوع بادامک، تبدیل حرکت چرخشی به حرکت خطی در راستایی موازی با محور چرخش است. در برخی طراحیها، بیش از یک شیار روی سطح استوانه ایجاد می شود. درنتیجه، بادامک می تواند بیش از یک پیرو را به حرکت دربیاورد.

بادامک دیسکی: که حرکت چرخشی دارد و پیرو در صفحهای عمود به محور چرخش بادامک، حرکت رفت و برگشتی انجام میدهد. این بادامک، که به نامهای شعاعی یا صفحهای هم شناخته میشود، هم ساده بوده و هم فضای کمی را اشغال میکند و بنابراین بسیار متداول است. به علت متداول بودن این نوع بادامک، محاسبات این درس، براساس این مدل ارائه می گردد.

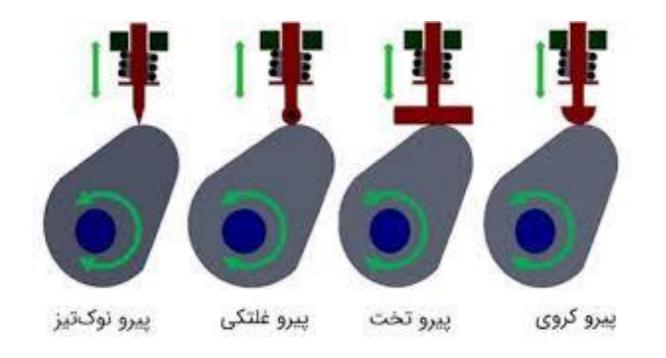

پیرو نوکتیز: بین سطح تماس بادامک و پیرو، حرکت لغزشی وجود دارد. در عمل به ندرت از این پیرو استفاده میشود. زیرا کوچک بودن ناحیه تماس، موجب سایش شدید بادامک میشود.

پیرو غلتکی: یکی از انواع پرکاربرد پیرو است. این نوع پیرو، از یک غلتک استوانهای تشکیل شده که روی سطح بادامک میغلتد. به خاطر حرکت غلتشی بین سطوح تماس، نرخ سایش در مقایسه با پیرو نوکتیز، به شدت کاهش مییابد. در کاربردهایی که فضای بیشتری در دسترس باشد، این پیروها به طور وسیع به کار میروند.

پیرو کروی: نوع دیگری تحت عنوان پیرو کروی شناخته میشود. سطح تماس پیرو با بادامک، به شکل بخشی از یک کره است. همین ساختار کروی، از ایجاد نیروی تراست جانبی جلوگیری میکند. این سطح کروی، همچنین قادر است انحراف و ناهمترازیها را خنثی کند. البته به دلیل ماهیت تماس، نسبت به پیرو غلتکی، اصطکاک بیشتری دارد.

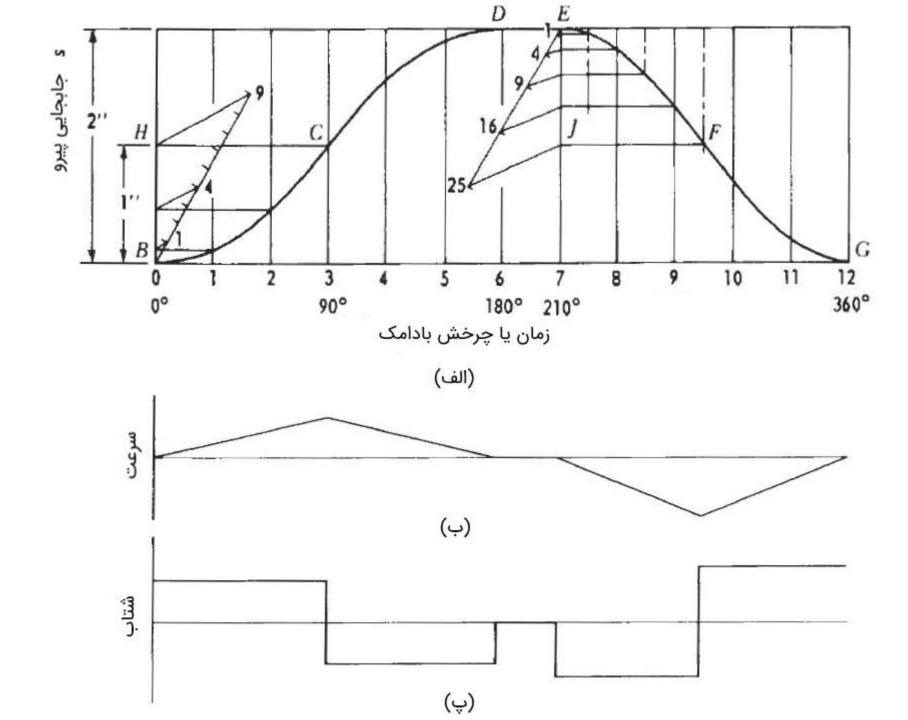
پیرو تخت: صفحه تختی در انتهای پیرو قرار گرفته و تماس از این ناحیه انجام میشود. در اینجا هم نوع حرکت از نوع لغزشی است. در کاربردهایی که نیاز به حرکت سریع باشد، از پیرو تخت استفاده میشود. با این وجود، هرگونه ناهمترازی یا انحراف در پیرو، باعث ایجاد تنشهای شدید سطحی میشود. یکی از نقاط ضعف این پیرو، نیروی تراست جانبی است که به دلیل وجود اصطکاک در سطح تماس، وارد میشود.

نموداری که جابجایی پیرو را به عنوان تابعی از زمان رسم کرده باشد، نمودار جابجایی نامیده میشود. نمونهای از این نمودار در شکل مشاهده می شود. محور افقی، درجه چرخش بادامک را نشان میدهد. این نمودار، یک دور چرخش کامل نشان می دهد. با توجه به اینکه سرعت چرخش بادامک (برحسب دور در دقیقه) ثابت است، بازههای تقسیم شده روی محور طولی، میتوانند معیاری از زمان سپری شده را نیز ارائه کنند. محور عمودی، نشان دهنده جابجایی پیرو است. نمودار جابجایی، شکل بادامک را تعریف می کند. در تحلیل و طراحی یک بادامک، این نمودار اهمیت فوق العاده ای دارد.

از آنجایی که این نمودار، در حقیقت، یک نمودار جابجایی برحسب زمان به شمار میآید، با یک و دو بار مشتق گیری از آن میتوان به ترتیب، نمودارهای سرعت و شتاب برحسب زمان را نتیجه گرفت. شتاب پیرو در بادامکهایی که با سرعت زیاد کار میکنند، اهمیت بالایی دارد. زیرا شتاب تأثیر مستقیمی روی نیروهای اینرسی دارد و در نهایت منجر به ارتعاشات، نویز، تنش و سایش میشود.

مشتق شتاب برحسب زمان را جِرک مینامیم و آن را به عنوان پالس یا آهنگ تغییر شتاب تعریف میکنیم. جرک، معیاری از آهنگ تغییر نیروی اینرسی فراهم میکند و در نهایت، شاخصی از ضربه در بارگذاری به حساب میآید. مقدار بینهایت جرک، منجر به بروز ارتعاش در پیرو شده و روی عمر بادامک تأثیر میگذارد.

تمرين مازاد

مثال هایی برای هریک از مکانیزم های بادامک و پیرو مختلف نام ببرید که در صنعت استفاده می گردد.